

***Suvestinė redakcija nuo 2018-06-08***

*Nutarimas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [175-6486](#), i. k. 1041100NUTA00001541*

***Nauja redakcija nuo 2017-11-01:***

*Nr. [575](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-13, i. k. 2017-12183*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ**

### **NUTARIMAS**

#### **DĖL VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIU AKTU NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO**

2004 m. gruodžio 2 d. Nr. 1541

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnio 8 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Patvirtinti Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodiką (pridedama).

L. E. MINISTRO PIRMININKO PAREIGAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

L. E. ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO PAREIGAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2004 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1541

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2017 m. liepos 5 d. nutarimo Nr. 575

redakcija)

**VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI  
ADMINISTRACINIU AKTU NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO  
DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO  
METODIKA**

1. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) nustato kompensacijos už naudojimąsi Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu (toliau – administracinis aktas) nustatytu žemės servitutu apskaičiavimą.

2. Vienkartinė ar periodinė kompensacija už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu (toliau – vienkartinė ar periodinė kompensacija) tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui mokama už:

2.1. sunaikinamus pasėlius ir sodinius;

2.2. iškertamą mišką;

2.3. nuostolius, atsiradusius dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą.

3. Vadovaudamasis Metodika, vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už sunaikinamus pasėlius, sodinius, iškertamą mišką ir nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, ir Metodikos 10 punkte nurodytą bendrą vienkartinės ar periodinės kompensacijos sumą apskaičiuoja teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjas.

Vienkartinė kompensacija apskaičiuojama vadovaujantis Metodika ir visa apskaičiuotos kompensacijos suma tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui išmokama vienažart.

Periodinė kompensacija apskaičiuojama vadovaujantis Metodika ir visa apskaičiuotos kompensacijos suma tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui išmokama dalimis per tam tikrą, su viešpataujančiojo daikto savininku sutartą, laikotarpį.

4. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis, mokama už sunaikinamus pasėlius ( $N_p$ ), apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_p = S_p \times D_{vid} \times K_1 \times K_2 \times 100,$$

šioje formulėje:

$S_p$  – žemės sklypo dalies, kuriai taikomas žemės sklypui nustatytas žemės servitutas, plotas (hektarais);

$D_{vid}$  – žemės ūkio augalų vidutinis derlingumas pagal kultūras, patvirtintas žemės ūkio ministro įsakymu;

$K_1$  – žemės ūkio augalų produkcijos vieno kilogramo normatyvinė kaina, kuri nustatoma vadovaujantis tų metų, kuriais atliekamas sunaikinamų pasėlių rinkos vertės apskaičiavimas, normatyvinėmis kainomis, patvirtintomis žemės ūkio ministro įsakymu;

$K_2$  – žemės sklypo žemės ūkio naudmenų našumo balo santykis su vidutiniu Lietuvos Respublikos teritorijos žemės našumo balu.

5. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis, mokama už sunaikinamus sodinius ( $N_{sod}$ ), apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_{sod} = V \times (K_3 + K_4),$$

šioje formulėje:

$V$  – tam tikros rūšies ir amžiaus vieno sodinio, kuris sunaikinamas nustačius žemės servitutą, skaičius;

$K_3$  – tam tikros rūšies ir amžiaus vieno sodinio normatyvinė kaina, kuri nustatoma vadovaujantis tų metų, kuriais atliekamas sunaikinamų sodinių rinkos vertės apskaičiavimas, normatyvinėmis kainomis, patvirtintomis žemės ūkio ministro įsakymu;

$K_4$  – tam tikros rūšies ir amžiaus vieno želdinio kaina, kuri nustatoma Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, patvirtintais aplinkos ministro įsakymu.

6. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už sunaikinamus pasėlius ir sodinius, bendra suma įrašoma į Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies už sunaikinamus pasėlius ir sodinius apskaičiavimo aktą (1 priedas). Jį užpildo teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas žemės servitutas, rengėjas.

7. Pasėlių rūšys ir plotai, sodinių rūšys ir skaičius nustatomi pagal faktinės žemės naudojimo būklės analizę teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto rengimo metu.

8. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis, mokama už iškertamą mišką, apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_m = M_1 + M_2,$$

šioje formulėje:

$M_1$  – iškertamo miško medynų vidutinė rinkos vertė. Iškertamo miško medynų vidutinė rinkos vertė yra indeksuota miško medynų, patenkančių į teritoriją, kuriai projektuojamas servitutas, vertė (neįskaitant miško žemės vertės), kuri apskaičiuojama vadovaujantis Masinio žemės vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“;

$M_2$  – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už iškirstą ne didesnę nei 20 metų jaunuolyną, kai žemės sklype ar jo dalyje projektuojamas servitutas, apskaičiuojama susumavus toje teritorijoje, kurioje projektuojamas servitutas, augančių miško želdinių įveisimo ir išauginimo iki iškirtimo išlaidas, kurios apskaičiuojamos taikant Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“, nustatytą kitomis naudmenomis paverčiamos miško žemės sklype augančio medyno įveisimo ir išauginimo iki amžiaus, kurį medynas pasiekė pavertimo kitomis naudmenomis metu, išlaidų apskaičiavimo tvarką.

9. Vienkartinė ar periodinė kompensacija už nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ( $N_k$ ) apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_k = S_p \times V_k \times K_n,$$

šioje formulėje:

$S_p$  – žemės sklypo dalies, kuriai taikomas žemės sklypui nustatytas žemės servitutas, plotas (hektarais);

$V_k$  – vidutinė 1 ha žemės sklypo rinkos vertė, apskaičiuojama pagal žemės verčių zonų žemėlapius, parengtus Masinio vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Masinio žemės vertinimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo nuostatų įgyvendinimo“, nustatyta tvarka;

Kn – žemės sklypo, kuriame nustatomas žemės servitutas, naudojimo pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą laipsnis. Kai žemės sklypo, kuriame nustatomas servitutas, ploto, kurį užima šis servitutas, negalima naudoti pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, Kn lygus 1. Kai žemės sklypo, kuriame nustatomas žemės servitutas, ploto, kurį užima šis servitutas, iš dalies negalima naudoti pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, Kn lygus 0,5.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [531](#), 2018-05-30, paskelbta TAR 2018-06-07, i. k. 2018-09573

10. Bendrą vienkartinės ar periodinės kompensacijos sumą ( $N_b$ ) į Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo aktą (2 priedas) įrašo teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, kuriame projektuojamas servitutas, rengėjas. Duomenys įrašomi ir apskaičiuojami pagal formulę:

$$N_b = N_p + N_{sod} + N_m + N_k,$$

šioje formulėje:

$N_p$  – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už sunaikinamus pasėlius, apskaičiuota pagal Metodikos 4 punkte nurodytą tvarką;

$N_{sod}$  – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už sunaikinamus sodinius, apskaičiuota pagal Metodikos 5 punkte nurodytą tvarką;

$N_m$  – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už iškertamą mišką, apskaičiuota pagal Metodikos 8 punkte nurodytą tvarką;

$N_k$  – vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalis už nuostolius, patirtus dėl prarastos galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, apskaičiuota pagal Metodikos 9 punkte nurodytą tvarką.

Vienkartinės ar periodinės kompensacijos,  
mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu  
nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo  
daikto savininkui ar valstybinės žemės  
patikėtiniui apskaičiavimo metodikos  
1 priedas

**(Apskaičiavimo akto formos pavyzdys)**

\_\_\_\_\_  
(sudarytojo pavadinimas)

**VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS DALIES, MOKAMOS UŽ  
SUNAIGINAMUS PASĖLIUS IR SODINIUS, APSKAIČIAVIMO AKTAS**

\_\_\_\_\_  
Nr. \_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

1. Tarnaujančiojo daikto savininkas arba valstybinės žemės patikėtinis \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, asmens kodas; juridinio asmens nesutrumpintas pavadinimas ir kodas)

2. Viešpataujančiojo daikto savininkas arba valstybinės žemės patikėtinis \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, asmens kodas; juridinio asmens nesutrumpintas pavadinimas ir kodas)

3. Žemės sklypas, kuriame projektuojamas žemės servitutas, \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(žemės sklypo adresas, kadastro numeris, unikalus numeris)

4. Projektuojamo žemės servituto plotas \_\_\_\_\_ ha.

5. Žemės sklypo žemės ūkio naudmenų našumo balas \_\_\_\_\_

6. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už sunaikinamus pasėlius ir sodinius,  
apskaičiavimas:

6.1. Už sunaikinamus pasėlius:

1 lentelė

| Eil.<br>Nr. | Pasėlių<br>pavadinimas | Plotas,<br>ha ( $S_p$ ) | Derlingumas,<br>100 kg iš 1 ha<br>( $D_{vid}$ ) | 1 kg<br>normatyvinė<br>kaina, Eur<br>( $K_1$ ) | Žemės ūkio<br>naudmenų<br>našumo balo<br>santykis ( $K_2$ ) | Vienkartinės ar periodinės<br>kompensacijos dalis už<br>sunaikinamus pasėlius, Eur ( $N_p$ )<br>( $S_p \times D_{vid} \times K_1 \times K_2 \times 100$ ) |
|-------------|------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1           |                        |                         |                                                 |                                                |                                                             |                                                                                                                                                           |
| 2           |                        |                         |                                                 |                                                |                                                             |                                                                                                                                                           |
| Iš viso     |                        |                         |                                                 |                                                |                                                             | 1 + 2 + ...                                                                                                                                               |

6.2. Už sunaikinamus sodinius:

2 lentelė

| Eil.<br>Nr. | Sodinių pavadinimas | Vienetų skaičius (V) | 1 vieneto normatyvinė<br>kaina, Eur<br>( $K_3$ arba $K_4$ ) | Vienkartinės ar periodinės<br>kompensacijos dalis už<br>sunaikinamus sodinius,<br>Eur ( $N_{sod}$ ) ( $V \times (K_3 + K_4)$ ) |
|-------------|---------------------|----------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1           |                     |                      |                                                             |                                                                                                                                |
| 2           |                     |                      |                                                             |                                                                                                                                |
| Iš viso     |                     |                      |                                                             | 1 + 2 + ...                                                                                                                    |

Apskaičiavo

---

(pareiģų pavadinimas)

---

(parašas)

---

(vardas ir pavardė)

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [575](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-13, i. k. 2017-12183

Vienkartinės ar periodinės kompensacijos,  
mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu  
nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto  
savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui  
apskaičiavimo metodikos  
2 priedas

**(Apskaičiavimo akto formos pavyzdys)**

\_\_\_\_\_  
(sudarytojo pavadinimas)

**VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI  
ADMINISTRACINIU AKTU NUSTATYTU ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO  
DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO  
AKTAS**

\_\_\_\_\_  
Nr. \_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(vieta)

1. Tarnaujančiojo daikto savininkas arba valstybinės žemės patikėtinis \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, asmens kodas; juridinio asmens nesutrumpintas pavadinimas ir kodas)

2. Viešpataujančiojo daikto savininkas arba valstybinės žemės patikėtinis \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė, asmens kodas; juridinio asmens nesutrumpintas pavadinimas ir kodas)

3. Žemės sklypas (žemės sklypo dalis), kuriame projektuojamas žemės servitutas, \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_  
(žemės sklypo adresas, kadastro numeris, unikalus numeris)

4. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už sunaikinamus pasėlius,  
suma \_\_\_\_\_ Eur.

5. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už sunaikinamus sodinius,  
suma \_\_\_\_\_ Eur.

6. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už iškertamą mišką,  
suma \_\_\_\_\_ Eur.

7. Vienkartinės ar periodinės kompensacijos dalies, mokamos už prarastą galimybę naudoti  
žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą, suma  
\_\_\_\_\_ Eur.

8. Bendra vienkartinės ar periodinės kompensacijos suma \_\_\_\_\_ Eur.

Apskaičiavo

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

**Pastaba.** Įrašuose visos pinigų sumos rašomos žodžiais ir skaičiais.

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [1187](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-04, i. k. 2014-15574

Nr. [575](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-13, i. k. 2017-12183

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1185](#), 2010-08-25, Žin., 2010, Nr. 102-5244 (2010-08-28), i. k. 1101100NUTA00001185

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 "Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [21](#), 2013-01-09, Žin., 2013, Nr. 6-220 (2013-01-17), i. k. 1131100NUTA00000021

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 "Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1187](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-04, i. k. 2014-15574

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [575](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-13, i. k. 2017-12183

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [531](#), 2018-05-30, paskelbta TAR 2018-06-07, i. k. 2018-09573

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ar periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo